Пралетарыі ўсіх краін, яднайцеся!

Камуністычная партыя (бальшавікоў) Беларусі

Савецкая Беларусь

ОРГАН ЦК КП(б) БЕЛАРУСІ, СОУНАРКОМА І ПРЭЗІДЫУМА ВЯРХОУНАГА СОВЕТА БССР

№ 121 (7682) | Субота, 1 ліпеня 1944 г. | Цана 20 к.

Войскі Беларускіх франтоў працягваюць развіваць паспяховае наступленне і масавае выгнанне фашысцкіх нягоднікаў з нашай роднай беларускай зямлі.

Заняты гарады Слуцк, Любань, Петрыкаў, Капаткевічы.

На Мінскім напрамку нашы слаўныя воіны ў выніку паспяховага наступлення ўварваліся ў горад Барысаў і завязалі вулічныя баі.

Нашы войскі ўступілі на тэрыторыю Вілейскай вобласці і занялі горад Дзісна і 100 іншых насялёных пунктаў.

Слава воінам Чырвонай Арміі!

Створым трывалую кармавую базу

Радасныя весткі ідуць з франтоў Айчыннай вайны. Гераічная Чырвоная Армія выганяе нямецкіх захопнікаў з беларускіх земляў. Беларускія гарады Віцебск, Жлобін, Орша, Магілёў, Бабруйск і многія іншыя вернуты совецкай Радзіме. Над гарадамі і вёскамі, вызваленымі з нямецкага палону, палыхаюць чырвоныя сцягі Советаў. Бітва за родную Беларусь ідзе ў нарастаючым тэмпе. Увесь совецкі народ радасна прыслухоўваецца да магутных артылерыйскіх грымотаў і грознага рокату матораў нашых баявых самалётаў на Мінскім, Полацкім і іншых напрамках.

Выдатныя баявыя поспехі доблеснай Чырвонай Арміі натхняюць працоўных вызваленых раёнаў рэспублікі на яшчэ больш самаадданую працу. Баявыя поспехі воінаў пераклікаюцца з новымі вытворчымі поспехамі працаўнікоў совецкага тыла. Калгаснае сялянства, як і ўсе працоўныя, аддае свае сілы на дапамогу фронту. Сваёй самаадданай працай яно імкнецца дапамагчы любімай Чырвонай Арміі хутчэй вызваліць з жахлівай фашысцкай няволі сваіх братоў і сёстраў, канчаткова разграміць нямецкіх захопнікаў.

Калгасы БССР уступілі ў масавую ўборку сенажацей. На лугі вышлі мужчыны і жанчыны, падлеткі і дзяўчаты. У іх адно жаданне, адно імкненне—своечасова скасіць і застагаваць сена, як мага хутчэй здаць сена для Чырвонай Арміі, стварыць для жывёлагадоўлі трывалую кармавую базу. Яны працуюць дружна і самаахвярна, не лічачыся ні з часам, ні з цяжкасцямі. Многія касцы даюць па 2—3 нормы. Нікалай Гаўрыленка з калгаса «Хваля», Свяцілавіцкага раёна, штодзённа скашвае па 0,70 гектара лугу.

Калгаснае сялянства, натхнёнае вялікімі поспехамі доблеснай Чырвонай Арміі, імкнецца закончыць касьбу сенажацей да пачатку ўборкі збожжа. Але ўборка сенажацей па рэспубліцы магла-б праходзіць значна лепш, калі-б усе партыйныя, совецкія арганізацыі, зямельныя органы абласцей і раёнаў своечасова ўзначалілі вытворчы ўздым калгаснікаў, калгасніц і накіравалі яго на вырашэнне важнейшай задачы —нарошчванне тэмпаў касавіцы і стагавання.

У некаторых раёнах—Калінкавіцкім, Хоцімскім, Мсціслаўскім, Чэрыкаўскім, Чачэрскім—працягваецца раскачка. Графікі калгасамі не выконваюцца, слаба прыцягваюцца да касьбы жанчыны, касцы працуюць скопам. Усё гэта прыводзіць да адставання. Значна панізіла тэмпы ўборкі сенажацей Палеская вобласць.

Першае, самае лепшае сена калгаснікі здаюць дзяржаве. Аднак, некаторыя нарыхтоўчыя пункты не падрыхтаваліся да прыёму, што тармозіць выкананне абавязковых паставак сена дзяржаве. Чаго, напрыклад, варты такі факт. На Гарадоўскім пункце, Чачэрскага раёна, да гэтага часу не ўстаноўлены вагі, няма прыёмшчыка. Многім калгасам Свяцілавіцкага і Чачэрскага раёнаў давялося згружаць сена проста каля варот пункта. Такіх фактаў нельга цярпець ніводнай хвіліны.

Паўсядзённа нарашчваць тэмпы ўборкі сенажацей—важнейшая задача, з якой звязана ўборка збожжа. Сенакашэнне, як і ўборка хлябоў,—справа сезонная і яна не любіць чакаць; убраў своечасова—выйграў, спазніўся з уборкай—прайграў. Кожны кіраўнік калгаса абавязан мабілізаваць усе ўнутраныя рэсурсы, каб у бліжэйшыя дні значна паскорыць касьбу, стагаванне сена і закладку сіласу. У гэтым вялікую дапамогу калгасам павінны аказаць зоатэхнікі, аграномы.

Надзвычай важнае значэнне набывае правільная арганізацыя працы калгаснікаў. Ні ў якім выпадку нельга дапускаць працу скопам, бо такая практыка наносіць вялікую шкоду, зніжае матэрыяльную зацікаўленасць калгаснікаў і калгасніц, параджае абязлічку. Той кіраўнік калгаса, які па-сапраўднаму жадае паскорыць уборку сенажацей, павінен шырока практыкаваць індывідуальную здзельшчыну.

Хутчэй убраць сенажаці, стварыць трывалую кармавую базу—баявая задача ўсіх партыйных, совецкіх арганізацый і зямельных органаў абласцей і раёнаў, усяго калгаснага сялянства.

У адказ на перамогі Чырвонай Арміі

Новымі поспехамі на вытворчасці адказваюць паравознікі дэпо Гомель на слаўныя перамогі Чырвонай Арміі. Машыніст Жылін правёў поезд, вага якога перавышае норму больш чым на 200 тон, і пры гэтым ён забяспечыў высокую тэхнічную хуткасць. Два крываносаўскія рэйсы зрабіў машыніст Белапахаў. 27 чэрвеня ён правёў поезд, вага якога перавышала норму на 310 тон.

Сярод паравознікаў дэпо разгарнуўся рух за падрыхтоўку сваімі сіламі паравозаў да зімы. Старшы машыніст Дуненка і яго напарнік Філінскі здалі ў кладовую дэпо матэрыялы для ацяплення двух паравозаў. Гэтыя матэрыялы яны вырабілі сваімі сіламі.

Страты праціўніка і трафеі войск 1-га і 2-га Беларускіх франтоў за час наступальных баёў з 23 па 29 чэрвеня гэтага года

Войскі 1-га БЕЛАРУСКАГА фронта пад камандаваннем Маршала Совецкага Саюза РАКАСОЎСКАГА, у выніку наступальных баёў, праведзеных з 24 па 29 чэрвеня гэтага года, нанеслі праціўніку наступныя страты ў жывой сіле і тэхніцы:

ЗНІШЧАНА: танкаў і самаходных гармат—216, гармат рознага калібра—1.322, мінамётаў 1.370, кулямётаў—3.660, аўтамашын—8.360. Праціўнік пакінуў на полі бою да 50.000 трупаў сваіх салдат і афіцэраў.

За гэты-ж час войскі 1-га БЕЛАРУСКАГА фронта—ЗАХАПІЛІ наступныя трафеі: танкаў і самаходных гармат—150, гармат рознага калібра—1.342, мінамётаў—884, кулямётаў—3.744, вінтовак—10.000, радыёстанцый—134, тэлефонных апаратаў—400, аўтамашын—7.562, цягачоў—215, павозак з ваеннымі грузамі—4.300, эшалонаў з рознай маёмасцю—36, коней—7.748, складаў з боепрыпасамі, узбраеннем, снаражэннем і харчаваннем—263.

УЗЯТА Ў ПАЛОН—23.680 нямецкіх салдат і афіцэраў.

Такім чынам, у выніку шасцідзённых наступальных баёў 1-га БЕЛАРУСКАГА фронта, якія ЗАВЯРШЫЛІСЯ АКРУЖЭННЕМ І ЗНІШЧЭННЕМ БАБРУЙСКАЙ ГРУПІРОЎКІ ПРАЦІЎНІКА І ВЫЗВАЛЕННЕМ ГОРАДА БАБРУЙСКА, страты немцаў па галоўных відах баявой тэхнікі і жывой сіле складаюць: палоннымі і забітымі—73.680, танкаў і самаходных гармат—366, гармат рознага калібра—2.664, мінамётаў—2.254, кулямётаў—7.404, аўтамашын—15.922.

* * *

Войскі 2-га БЕЛАРУСКАГА фронта пад камандаваннем генерал-палкоўніка ЗАХАРАВА, у выніку наступальных баёў, праведзеных з 23 па 29 чэрвеня гэтага года, нанеслі праціўніку наступныя страты ў жывой сіле і тэхніцы:

ЗНІШЧАНА: танкаў—60, гармат рознага калібра—250, мінамётаў—200, кулямётаў—500, аўтамашын—3.150. Праціўнік пакінуў на полі бою да 30.000 трупаў сваіх салдат і афіцэраў.

За гэты-ж час войскі 2-га БЕЛАРУСКАГА фронта ЗАХАПІЛІ наступныя трафеі: танкаў—20, гармат рознага калібра—161, мінамётаў—192, кулямётаў—560, вінтовак і аўтаматаў—9.100, аўтамашын—3.000, паравозаў—3, вагонаў—120, коней—2.100.

УЗЯТА Ў ПАЛОН 3.250 салдат, больш 100 афіцэраў і два нямецкія генералы—камандзір 12 пяхотнай дывізіі генерал-лейтэнант Бамлер і камендант г. Магілёва генерал-маёр Эрдмансдорф.

Такім чынам, у выніку сямідзённых наступальных баёў 2-га БЕЛАРУСКАГА фронта, якія ЗАВЯРШЫЛІСЯ ПАРАЖЭННЕМ ПРАЦІЎНІКА НА МАГІЛЁЎСКІМ НАПРАМКУ І ВЫЗВАЛЕННЕМ ГОРАДА МАГІЛЁЎ, агульныя страты немцаў па галоўных відах баявой тэхнікі і жывой сіле складаюць палоннымі і забітымі 33.250, танкаў—80, гармат рознага калібра—411, мінамётаў—392, кулямётаў—1.060, аўтамашын—6.150.

У выніку наступальных баёў войск 1-га і 2-га БЕЛАРУСКІХ франтоў, страты немцаў па галоўных відах баявой тэхнікі і жывой сіле складаюць: палоннымі і забітымі—106.930, танкаў і самаходных гармат—446, гармат рознага калібра—3.075, мінамётаў—2.646, кулямётаў—8.464, аўтамашын—22.072.

СОВІНФОРМБЮРО.

АД СОВЕЦКАГА ІНФОРМБЮРО

АПЕРАТЫЎНАЯ ЗВОДКА ЗА 30 ЧЭРВЕНЯ

На працягу 30 чэрвеня паміж ОНЕЖСКІМ і ЛАДАЖСКІМ вазёрамі нашы войскі, перамагаючы супраціўленне і інжынерныя загароды праціўніка на лясных дарогах і ў міжвазёрных дэфіле, працягвалі наступленне і занялі больш 40 насялёных пунктаў, у тым ліку СВЯТОЗЕРА, ВАГОЗЕРА, ВОРАНАВА-СЕЛЬГА, БЯРОЗАВЫ-НАВАЛАК, МАТЧОЗЕРА, ВЕРКІЛЬ, ВАРЛОЎ-ЛЕС, НІКІСЕЛЬГА, САРБОЛА.

На паўночны ўсход і на поўнач ад горада ВЫБАРГ нашы войскі авалодалі апорнымі пунктамі фінаў МЯКЕЛЯ, ІХАНТАЛА, КАРЫСАЛМІ, НЯЦЯЛЯ і чыгуначнай станцыяй КАРЫСАЛМІ.

На Полацкім напрамку нашы войскі, працягваючы наступленне, авалодалі раённым цэнтрам Вілейскай вобласці горадам ДЗІСНА, а таксама з баямі занялі больш 100 іншых насялёных пунктаў, у тым ліку вялікія насялёныя пункты КАТЛЯНЫ, ПУСТОШЫ, ЕЛАВІНІ, БАГУШЭВА, ШЭНДЗЕЛЫ, БАБЫНІЧЫ, ПРАЗАРОКІ, ЧЭШКІ, ЗАЎЛЕК і чыгуначныя станцыі ГАРАНЫ, ГАРЧАКІ, АРЭХАЎНА, ЗАГАЙЕ, ПАЛЕВАЧА.

На МІНСКІМ напрамку нашы войскі фарсіравалі раку БЯРЭЗІНА на шырокім фронце на поўнач ад горада БАРЫСАЎ і прасунуліся на захад ад ракі да 30 кілометраў. На паўднёвы ўсход ад горада БАРЫСАЎ нашы войскі вышлі да ракі БЯРЭЗІНА. За дзень баёў на гэтым напрамку нашы войскі занялі больш 50 насялёных пунктаў, у тым ліку вялікія насялёныя пункты ЛОШНІЦА, ВЫДРЫЦА, МАЛЫЯ І ВЯЛІКІЯ НЕГНАВІЧЫ, ВЯЛЯЦІЧЫ, НЕМАНІЦА, ВЯЛІКІЯ ЎХАЛОДЫ, ЛЯВОНАВА і чыгуначную станцыю ПРЫЯМІНА. Нашы войскі ўварваліся ў горад БАРЫСАЎ, дзе завязалі вулічныя баі.

На захад ад горада МАГІЛЁЎ нашы войскі, фарсіраваўшы раку ДРУЦЬ, з баямі прасоўваліся наперад і занялі больш 80 насялёных пунктаў, у тым ліку МІХЕЙКАВА, СТАХАВА, ЭСЬМОНЫ, СТАРАСЕЛЛЕ, СТУДЗЁНКА, ЗАГАЦЦЕ, СУША і чыгуначныя станцыі ДРУЦЬ, МІЛАЕ, ВОЙНІЧЫ, СТАЯЛАВА.

На паўночны захад і на захад ад горада БАБРУЙСК нашы войскі, развіваючы паспяховае наступленне, авалодалі раённымі цэнтрамі Мінскай вобласці горадам і буйнай чыгуначнай станцыяй СЛУЦК, горадам ЛЮБАНЬ, а таксама з баямі занялі больш 200 іншых насялёных пунктаў і сярод іх вялікія насялёныя пункты БАГУШЭВІЧЫ, СТАРЫЯ РЭЧКІ, КАМЯНІЧЫ, ВЯЗОЎНІЦА, ТАЛЬКА, ЛЕЎКІ, ЗАЛУЖЖА, НОВАСЁЛКІ, ВЯСЕЯ, УРЭЧЧА, ПАГОСТ і чыгуначныя станцыі ВЕРАЙЦЫ, ТАЛЬКА, ФАЛІЧЫ, ВЯРХУЦІНА, УРЭЧЧА, ПАВУСТОШ, НЕКРАШЫ.

У раёне сярэдняга цячэння ракі ПРЫПЯЦЬ нашы войскі вялі наступальныя баі, у ходзе якіх авалодалі раённымі цэнтрамі Палескай вобласці горадам ПЕТРЫКАЎ, горадам КАПАТКЕВІЧЫ, а таксама занялі больш 20 іншых насялёных пунктаў, у тым ліку КАШЭВІЧЫ, ЧАЛЮШЧЭВІЧЫ, ІВАШКОВІЧЫ, КАНКОВІЧЫ, БЕЛАНОВІЧЫ і чыгуначныя станцыі СЯКЕРЫЧЫ, ПЦІЧ.

На другіх участках фронта—без істотных змен.

За 29 чэрвеня нашы войскі на ўсіх франтах падбілі і знішчылі 137 нямецкіх танкаў. У паветраных баях і агнём зянітнай артылерыі збіта 29 самалётаў праціўніка.

* * *

Наша авіяцыя ў ноч на 30 чэрвеня наносіла ўдары па чыгуначных вузлах Баранавічы, Мінск, Лунінец, Маладзечна, Полацк. У выніку бамбардыроўкі на вузлах узніклі пажары, якія суправаджаліся моцнымі выбухамі.

ЧЫРВОНАЯ АРМІЯ ВЫЗВАЛЯЕ НАШУ РОДНУЮ БЕЛАРУСЬ!

Мужныя партызаны дапамагаюць доблесным воінам граміць нямецкіх акупантаў

БАБРУЙСК

1-шы Беларускі фронт. 29 чэрвеня. **(Спец. кар. БЕЛТА).** Наперадзе—Бабруйск. Адтуль яшчэ данósіцца гул артылерыйскай перастрэлкі, жалезны грукат танкаў, бесперапынны трэск кулямётаў і аўтаматаў. Там ідзе бой. Совецкія воіны завяршаюць ачышчэнне горада ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў.

Праскочылі чыгунку. Справа і злева разбітыя платформы, скінутыя з рэек. Рэйкі загружаны саставамі. Па абочынах шасе раскіданы слупы з нямецкімі надпісамі,—першая адзнака таго, што сюды ўжо ўвайшлі сапраўдныя гаспадары совецкіх гарадоў.

Груды абгарэлых абломкаў, яны дымяцца. Попел пажарышчаў. Шкілеты дамоў, ахопленыя языкамі полымя. Вуліцы бязлюдныя і пустыя. Гарачыня. Тут і там чуюцца выбухі, раздаецца трэск будынкаў, якія разбураюцца. Так нас сустрэў мёртвы, палаючы беларускі горад Бабруйск.

На Соцыялістычнай вуліцы совецкія ваенныя шоферы распягваюць калону нямецкіх аўтамабіляў, заводзяць аўтамашыны і едуць на іх на паўночны захад, дзе яшчэ грыміць бой. Ля станцыі — скапленне вагонаў, пустых платформаў, разбітых і запламбіраваных, падрыхтаваных да адпраўкі з ваеннай маёмасцю. На ветцы каля аэрадрома стаіць цэлы састаў цыстэрнаў з гаручым.

Тут усё нагадвае пра гарачыя схваткі вулічнага бою і пра панічнае бегства гітлераўскага гарнізона. Штурм горада совецкія войскі пачалі з поўдня і ўсходу. Немцы адступалі на паўночны захад. Яны кідалі сваю баявую тэхніку, узбраенне, склады. Яны палілі вуліцу за вуліцай, стараючыся пажарамі прыкрыць сваё адступленне і гэтым агнявым шчытам адтэрмінаваць гадзіну свайго разгрому.

Яны спалілі вялікую частку горада.

Аб зверствах немцаў у Бабруйску можна пачуць многа самых жудасных і страшэнных расказаў. Сотні совецкіх людзей расстраляны ў гестапо на вуліцы Пушкіна. Каля аэрадрома нам паказалі зарослыя быллём магілы совецкіх людзей. Каля Бярэзінскага фарштадта быў другі лагер ваеннапалонных, дзе гітлераўцы таксама ўчынілі дзікую расправу — расстралялі і закатавалі не адну тысячу сваіх ахвяр.

Перад адыходам немцы прынялі ўсе захады да таго, каб пагнаць жыхароў Бабруйска ў Германію. Яны сустрэлі жорсткае супраціўленне. Жыхары ўцякалі ў лясы. Не ў сілах справіцца з дарослымі, немцы ўзяліся за дзяцей. Яны выдалі спецыяльны загад і абвясцілі па радыё, што кожная сям'я, дзе ёсць дзеці ад 8 да 14 год, абавязана прадставіць іх у камендатуру горада. Гэта матывіравалася тым, што немцы хочуць выратаваць совецкіх дзяцей. У сапраўднасці-ж гітлераўцы зараз фарміруюць цэлыя арміі маленькіх рабоў, імкнучыся за лік іх у будучым папоўніць рабочую сілу, страчаную на вайне. З Бабруйска, у напрамку да Мінска, было пагнана некалькі эшалонаў з дзецьмі.

Апоўдні вуліцы горада запоўніліся салдатамі ў шэрых шынелях і натоўпамі жыхароў Бабруйска. Совецкія байцы, ачысціўшы горад ад немчуры, спяшаліся туды, дзе наступаюць нашы войскі ў напрамку на Мінск, Слуцк. Бабруйчане вярнуліся ў свой родны горад.

Капітан В. ШЫЛКІН.

На Мінскім напрамку

Пасля таго, як нашы войскі ўзялі Магілёў і фарсіравалі Днепр, рухомыя атрады вырваліся на даволі зручныя дарогі, што вядуць да Мінска. Адбіўшы некалькі контратак, нашы часці імклівым ударам перакулілі нямецкія ар'ергарды і, гонячы немцаў, дасягнулі ракі Друць. З дапамогаю падручных сродкаў байцы фарсіравалі раку па радзе ўчасткаў і цяпер вядуць баі на захад ад яе.

У цэнтральным сектары Мінскага напрамку перадавыя часці трымаюцца шасейных дарог, але ў той-жа час ажыццяўляюць манеўры на ахоп праціўніка. Мясцовасць тут вельмі спрыяе гэтаму, хоць і багата лясамі.

Уздоўж важных шасейных дарог Бабруйск—Мінск, Орша—Мінск танкі і рухомыя злучэнні з кожнай гадзінай ідуць наперад. Спробы нямецкага камандавання арганізаваць колькі-небудзь трывалую абарону церпяць крах, папершае, таму, што наступленне актыўна вядзецца на ўсіх участках, і гэта не дае магчымасці праціўніку манеўраваць рэшткамі сваіх разбітых дывізій, па-другое, адчуваюцца акружэнні, ажыццёўленыя ў момант прарыву,—вялікія страты нямецкіх войск. Да таго-ж нашы лётчыкі надзейна заваявалі перавагу ў паветры і трымаюць пад ударам усе важныя вузлы дарог.

Налёты штурмавікоў і пікіроўшчыкаў маюць цяпер велізарнейшы эфект. Пасля паражэння ў баі немцы, як правіла, імкнуцца прабіцца на добрыя магістралі, але тут іх сустракаюць нашы лётчыкі.

Вораг церпіць велізарныя страты ў людзях і тэхніцы. Гэта выклікае ўпадак духу і пачуццё безнадзейнасці ў нямецкіх салдат.

Зараз у Беларусі гарачыня, пыл завесаю ахутаў усе дарогі. На захад па іх ідуць, прабіваюцца да Мінска нашы часці, на ўсход павольна брыдуць калоны палонных немцаў.

Л. ТАЛКУНОЎ,
ваенны кар. «Праўды».

На партызанскай зямлі

Чырвоная Армія зламала абарончыя валы, якімі гітлераўскае камандаванне спрабавала загарадзіць беларускую зямлю. Чырвоная Армія наступае. Гэта радасная вестка прышла ў партызанскія зямлянкі, перапісаная рукою, надрукаваная ў паходных партызанскіх друкарнях і на машынках. Загады таварыша Сталіна Беларускім франтам распаўсюдзілі сярод партызан і мясцовага насельніцтва. Партызанскія агітатары панеслі іх у Ліду, Маладзечна, Новагрудак, ва ўсе гарады і вёскі Заходняй Беларусі, якая пакутуе, змагаецца і чакае дня свайго вызвалення.

— Чырвоная Армія ідзе да нас. Сустрэнем-жа яе дастойнай дапамогаю, каб ёй хутчэй было дайсці да нас,—гаворыць важак партызанскіх атрадаў, кіраўнік падпольнай партыйнай арганізацыі Сцяпан Д.

Слаўныя мсціўцы з новай сілай бяруцца за баявыя справы. Толькі на-днях адна група партызанскіх атрадаў узарвала на важнай чыгуначнай магістралі вялікі ўчастак рэек.

Двое сутак па гэтай чыгунцы не ішлі паязды на фронт. Немцы сагналі на аднаўленне яе тысячы людзей, а ўчора партызаны зноў разбурылі чыгунку.

Атрады тав. М. уварваліся на чыгуначную станцыю, разграмілі вялікі гарнізон, узарвалі ўсе рэйкі, стрэлкі, семафоры, знішчылі рамонтныя майстэрні, вадакачку, знішчылі паравозы і вагоны, што стаялі на рэйках. Адна з партызанскіх груп разграміла важны чыгуначны эшалон.

Ні аднаго нямецкага чыгуначнага састава на фронт! — такое абавязацельства ўзялі на сябе партызаны перад наступаючай Чырвонай Арміяй.

А. ЗЕМЦАЎ,
ваенны кар. «Праўды».

Гвардыі маёр В. І. Інгляр віншуе свайго друга-беларуса маёра М. І. Макарэвіча (злева) з паспяховым выкананнем баявога задання.
Фота **В. Чыгашкова.**

У вызваленым Віцебску

26 чэрвеня 1944 года навечна ўвойдзе ў гісторыю старажытнага беларускага горада Віцебска, у гісторыю Беларусі.

...26 чэрвеня а дзевятай гадзіне раніцы войскі Чырвонай Арміі выгналі немцаў з цэнтральнай часткі горада. Гітлераўцы спрабавалі аказаць супраціўленне ў раёне Маркаўшчыны, але і адсюль іх хутка выбілі. Да 5 гадзін дня горад быў поўнасцю вызвалены ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў.

Страшэнны малюнак уяўляе сабой Віцебск. Гітлераўскія бандыты знішчылі горад, узарвалі, спалілі амаль усе каменныя будынкі, нанеслі ўсёй гарадской гаспадарцы цяжкія раны. Асноўны ўдар разбурэння гітлераўцы накіравалі на прамысловыя прадпрыемствы. Ад шматпавярховых прасторных карпусоў фабрык-прыгажунь панчошна-трыкатажных «КІМ» і Клары Цэткін, швейнай «Сцяг індустрыялізацыі», ільнопрадзільнай імені Кагановіча засталіся адны сцены. Руіны пакінуў вораг на месцы такіх першакласных прадпрыемстваў, як іголкавы завод, акулярная фабрыка, шчацінна-шчотачны камбінат, хлебазаводы.

Бясконцы спіс злачынстваў немцаў у Віцебску. Тут быў трамвай. Дзесяткі гадоў перавозіў ён віцеблян. Зараз тут не засталося ніводнага вагона. Іх вывезлі ў Германію, таксама як драты і падземны кабель. Немцы вывелі са строю ўсю сістэму водазабеспячэння, узарвалі вадакачку і водапапорныя вежы.

...Кварталы разбураных ці спаленых дамоў. Спалены будынкі педінстытута, двух тэатраў, кінотэатраў, памяшканне кааператыўнага, мастацкага, медыцынскага і педагагічнага тэхнікумаў. Знішчаны ўсе лазні горада. Узарваны гарадскія бальніцы і ўсе клубы. Яшчэ і цяпер чуюцца выбухі— гэта ўзлятаюць у паветра замініраваныя немцамі дамы.

Але самае страшэннае зрабілі немцы з совецкімі людзьмі. Яшчэ ў сакавіку гэтага года ўсе жыхары Віцебска былі выгнаны з родных дамоў і прымусова эвакуіраваны. Яшчэ раней значная частка насельніцтва была пагнана на нямецкую катаргу. У першы дзень вызвалення горада ў ім налічвалася ўсяго каля 100 чалавек. Гэта ў горадзе, дзе раней налічвалася каля 200.000 жыхароў! На віцеблян страшна глядзець: худыя, знясіленыя, раней часу пастарэлыя. Праз два дні ў горад вярнулася яшчэ каля 800 чалавек. Людзі вяртаюцца з балот і лясоў, дзе ім удалося схавацца ад угону ў няволю і дачакацца прыходу сваіх родных вызваліцеляў.

Разам з часцямі Чырвонай Арміі ў горад прыбылі партыйныя і совецкія работнікі. Над невялікім двухпавярховым домам—чырвоны сцяг. Тут размясціліся выканком гарадскога Совета дэпутатаў працоўных і гарком КП(б)Б.

Старшыня горсовета тав. Кудзінаў—былы камісар партызанскага атрада і сакратар падпольнага Віцебскага гаркома партыі. Ён змагаўся ў радах народных мсціўцаў за вызваленне горада, а зараз змагаецца за яго адраджэнне. У яго, як і ў сакратара гаркома партыі тав. Камісарава, многа клопатаў. Усё трэба пачынаць спачатку.

Прыступілі да працы аддзелы гарадскога совета: комунальны і жыллёвы, асветы і аховы здароўя.

На трэці дзень пасля выгнання немцаў у горадзе была адкрыта бальніца на 200 ложкаў. У бальніцу прынята на лячэнне 100 хворых.

Рыхтуецца адкрыццё сталовай. Пад хлебапякарню прыстасоўваецца памяшканне. Вялікую працу праводзяць размінёры. Яны абыходзяць вуліцы, правяраюць кожны дом. Ужо дасталі з дамоў і падвалаў многа мін і толу. Размінёры выратавалі будынак ветэрынарнага інстытута. Яны выцягнулі адтуль некалькі тон толу.

Віцебляне далучаны да совецкай радзімы. На плошчы ўстаноўлен рэпрадуктар. Ён у першыя-ж дні вызвалення прынёс у вызвалены горад голас роднай Масквы.

У Віцебску выходзіць абласная газета «Віцебскі рабочы». У нумары, прысвечаным вызваленню абласнога цэнтра, змешчан загад Вярхоўнага Галоўнакамандуючага Маршала Совецкага Саюза таварыша Сталіна Генералам арміі Баграмяну і Чэрняхоўскаму, войскі якіх вызвалілі горад Віцебск, надрукаван зварот абкома КП(б)Б і аблвыканкома да насельніцтва, артыкул сакратара абкома партыі тав. Стулава.

...Фронт адыйшоў на захад. Віцебск знаходзіцца ўжо ў совецкім тылу. Горад вяртаецца да жыцця.

(Наш кар.).

Датэрмінова аплоцім падпіску па Трэцяй Дзяржаўнай Ваеннай пазыцы—дадзім нашай радзіме сродкі на хутчэйшы разгром нямецкіх захопнікаў!

Дарагія таварышы! Зараз мы перажываем велічныя дні вызвалення Совецкай Беларусі ад нямецкіх акупантаў. Перайшоўшы ў рашучае наступленне, войскі Беларускіх франтоў за кароткі час вызвалілі ад нямецкіх захопнікаў абласныя цэнтры і буйныя прамысловыя гарады Віцебск, Оршу, Магілеў, а таксама гарады Жлобін, Чавусы, Шклоў, Быхаў, Асіповічы і сотні другіх населёных пунктаў Совецкай Беларусі. Ідзе масавае выгнанне нямецкіх акупантаў з беларускай зямлі. Вызваляецца ад нямецкага прыгнёту шматпакутны, але непакорны і самаадданы ў сваёй барацьбе беларускі народ.

Поспехі Чырвонай Арміі ўсяляюць у нас радасць і натхняюць нас на новыя працоўныя подвігі.

Жадаючы дапамагчы нашай доблеснай Чырвонай Арміі ў хутчэйшым разгроме ворага, мы, калгаснікі і калгасніцы сельскагаспадарчай арцелі «Трэці Інтэрнацыянал» Асмолавіцкага сельсовета, Клімавіцкага раёна, Магілеўскай вобласці, не пакладаючы рук працуем над аднаўленнем грамадскай гаспадаркі.

За кароткі тэрмін мы аднавілі свой родны калгас, своечасова падрыхтаваліся да веснавой пасяўной кампаніі і паспяхова правялі апрацоўку грамадскіх зямель і пасеялі яравыя культуры. Дзесяткі гектараў мы засеялі звыш плана ў фонд Чырвонай Арміі.

У дні падпіскі на Трэцюю Дзяржаўную Ваенную пазыку—пазыку канчатковай перамогі над нямецкімі захопнікамі—мы аднадушна падпісаліся на 83.000 рублёў. Мы добра разумеем, што падпіска—гэта яшчэ толькі палова справы. Для таго, каб краіна рэальна адчувала нашу падтрымку, з першага-ж дня падпіскі мы пачалі збіраць сродкі і аплачваць свае абліганцыі.

Цяпер, у дні масавага вызвалення беларускіх зямель, у адказ на поспехі Чырвонай Арміі мы аднадушна аплацілі ўсю сваю суму падпіскі і атрымалі на рукі абліганцыі. Апрача таго, у парадку добраахвотных узносаў мы далі ў фонд абароны нашай Радзімы на пабудову самалётаў, танкаў і іншага ўзбраення 75.000 рублёў. Мы ведаем, што ўнесеныя намі сродкі ператворацца ў самалёты, танкі, гарматы і снарады, якія панясуць смерць нямецкім захопнікам.

Дарагія таварышы калгаснікі і калгасніцы вызваленых раёнаў Беларусі! Для таго, каб канчаткова дабіць параненага нямецкага звера, патрэбна новае напружанне сіл усяго совецкага народа, патрэбны новыя сродкі для ўзбраення нашай доблеснай Чырвонай Арміі. Мы заклікаем вас наследваць нашаму прыкладу і датэрмінова аплаціць усю сваю падпіску на Трэцюю Дзяржаўную Ваенную пазыку. Няхай нашы сродкі хутчэй ператворацца ва ўсесакрушальную зброю!

Няхай жыве наша доблесная Чырвоная Армія, якая нясе вызваленне нашай роднай беларускай зямлі і беларускаму народу!

Няхай жыве наш любімы і дарагі правадыр і настаўнік таварыш Сталін!

По даручэнню агульнага схода калгаснікаў і калгасніц падпісалі: старшыня сельсовета М. К. ГРАБЕННІКАВА, старшыня калгаса І. М. АСМАЛОЎСКІ, брыгадзіры В. З. ЧУБАРАЎ, Л. А. БАЛТОЎСКАЯ, дэпутат сельсовета Д. ЯКУШАВА, упаўнаважаныя па пазыцы Н. Е. АСМАЛОЎСКАЯ, К. І. СЯРГЕЕВА, калгаснікі А. П. СПУРЫНА, Ф. М. КУПЦОЎ, Н. І. АСМАЛОЎСКІ, А. Л. КУЗЬМЯНКОВА і іншыя.

Не менш 500 гектараў

Мы праводзілі вытворчую нараду па выніках веснавой сяўбы. У гэтыя хвіліны радыё прынесла вестку—Жлобін зноў совецкі!

Тут-жа адбыўся кароткі мітынг. Усе трактарысты і трактарысткі, механікі і аграномы, ахопленыя небывалым вытворчым уздымам, абавязаліся працаваць яшчэ лепш. Калектыў узяў на сябе абавязацельства выпрацаваць на кожны трактар не менш 500 гектараў.

Гэта абавязацельства выконваецца з чэсцю. Перадавыя людзі нашай МТС сталі на стаханаўскую вахту. Трактарыст Нікалай Ермоленка давёў норму выпрацоўкі да 200 процантаў. Другі трактарыст Пётр Гардзейчык, які спаборнічае з Нікалаем Ермоленка, яшчэ больш навысіў прадукцыйнасць працы.

Значна павялічылі прадукцыйнасць працы маладыя трактарысты і трактарысткі. Грыгорый Караленка стаў выконваць паўтары нормы за змену. Такіх-жа поспехаў дабіліся Іван Повад і Паша Дашук.

У нас адно жаданне — сваёй працай дапамагчы гераічнай Чырвонай Арміі хутчэй вызваліць усю беларускую зямлю ад лютага ворага—нямецкіх захопнікаў.

Г. РЭПКА,
дырэктар Рудакоўскай МТС, Палескай вобласці.

Натхнёная праца

РЭЧЫЦА. (Па тэлефону). Ва ўсіх калгасах раёна прайшлі шматлюдныя мітынгі, прысвечаныя выдатным поспехам гераічнай Чырвонай Арміі. На паспяховае вызваленне беларускіх земляў з нямецкага палону калгаснае сялянства адказвае напружанай працай.

Выдатных поспехаў дасягнуў калгас імені Дзяржынскага, якім кіруе тав. Мурашка. Дзякуючы натхнёнай працы калгаснікаў тут заканчваюць уборку сенажацей. Скошана і застагавана звыш 250 гектараў. Паспяхова праходзіць уборка сенажацей таксама ў калгасе імені Менжынскага.

Хата-чытальня павінна быць цэнтрам масава-палітычнай работы на вёсцы

Нямецка-фашысцкія захопнікі за час свайго варварскага гаспадарання ў акупіраваных раёнах БССР разбурылі ўсе палітасветныя ўстановы рэспублікі: хаты-чытальні, дамы соцыялістычнай культуры і бібліятэкі.

Насельніцтва акупіраваных раёнаў было пазбаўлена праўдзівай інфармацыі пра гераічную барацьбу Чырвонай Арміі, самаадданую працу совецкага тыла. Ілжывая фашысцкая прапаганда са скуры лезла, каб зацямніць галовы нашым совецкім людзям.

Совецкае насельніцтва вызваленых раёнаў прагне праўдзівага бальшэвіцкага слова. Таму аднаўленне палітасветных устаноў і наладжванне іх работы з'яўляецца адной з першачарговых задач усіх партыйных і совецкіх арганізацый.

У гэтай галіне зроблена многае. У вызваленых раёнах БССР адноўлена больш 500 хат-чытальняў, 24 раённыя дамы соцыялістычнай культуры, 27 раённых бібліятэк, 5 гарадскіх бібліятэк і адна абласная бібліятэка.

Цэнтрам усёй масава-палітычнай работы на вёсцы павінна быць хата-чытальня. Неабходна аднавіць хаты-чытальні пры кожным сельсовеце. Партыйныя і совецкія органы абавязаны вызначыць для хат-чытальняў спецыяльныя памяшканні, а там, дзе іх няма, дабіцца, каб былі пабудаваны новыя.

У многіх арганізаваных хатах-чытальнях праводзіцца вялікая масава-палітычная работа: выпускаюцца насценгазеты, арганізуюцца газетныя вітрыны, працуюць харавыя і драматычныя гурткі. У радзе хат-чытальняў праводзяцца даклады і гутаркі аб аднаўленні народнай гаспадаркі, разбуранай нямецкімі захопнікамі, аб барацьбе за высокі ваенны ўраджай. Таксама праводзяцца гутаркі ўрачоў аб мерах барацьбы з эпідэмічнымі захворваннямі і па іншых пытаннях санітарыі і гігіены. Арганізаваны чыткі газет, даюцца адказы на пытанні наведвальнікаў.

У далейшым неабходна пашырыць тэматыку палітасветнай работы на вёсцы. Кіраўнікі хат-чытальняў абавязаны прыслухоўвацца да запатрабаванняў насельніцтва. Арганізаваць штодзённую інфармацыю аб становішчы на франтах Айчыннай вайны, праводзіць галосныя чыткі газет, гутаркі, даклады, лекцыі аб бягучым моманце, па міжнародных пытаннях, на ваенных пытаннях, па аднаўленню народнай гаспадаркі, агратэхніцы — гэта іх задача.

Важнай задачай з'яўляецца падбор загадчыкаў хат-чытальняў. На гэту работу вылучаюцца камуністы, комсамольцы, лепшыя прадстаўнікі інтэлігенцыі з адукацыяй не ніжэй сярэдняй. Загадчык хаты-чытальні—гэта аўтарытэтны, паважаны таварыш. Яго прызначаюць на работу і аслабаняюць ад работы толькі па рашэнню райкома партыі і райвыканкома. Партыйныя арганізацыі абавязаны клапаціцца аб палітычным выхаванні і культурным росце работнікаў хат-чытальняў.

Работніку хаты-чытальні трэба ўмець адказаць на пытанні, прачытаць галосна газету, кнігу, выпусціць насценную газету, умець прыцягнуць да работы хаты-чытальні мясцовую інтэлігенцыю, стварыць актыў, узначаліць мастацкую самадзейнасць.

Не менш важнай задачай з'яўляецца забеспячэнне хат-чытальняў дапаможнікамі і абсталяваннем. Кожная хата-чытальня павінна мець цэнтральныя і мясцовыя газеты, часопісы, брашуры, кнігі, п'есы, плакаты, лозунгі, геаграфічныя карты. Райкомы і райвыканкомы абавязаны без затрымкі прасоўваць у хаты-чытальні літаратуру, якая для іх вызначана.

Задача партыйных і совецкіх арганізацый — шырэй разгарнуць работу хат-чытальняў, палепшыць палітычнае выхаванне насельніцтва.

Т. ЛОМЦЕЎ,
загадчык аддзела школ ЦК КП(б)Б.

Палепшыць работу органаў сувязі

* * *

К. КІСЯЛЁЎ,
намеснік Старшыні Совета Народных Камісараў Беларускай ССР

Адступаючы пад ударамі доблеснай Чырвонай Арміі, нямецка-фашысцкія акупанты паляць і разбураюць на сваім шляху ўсё, што толькі ім сустракаецца: заводы, фабрыкі, чыгуначныя станцыі, МТС, калгасы, соўгасы, сялянскія хаты і г. д. З асаблівай лютасцю і стараннасцю яны разбураюць сродкі сувязі.

На долю калектыва работнікаў сувязі БССР выпала пачэсная і адказная задача — хутчэй аднавіць усе віды сувязі ў вызваленых раёнах рэспублікі.

Работнікі сувязі ў вызваленых раёнах БССР выканалі вялікую работу па аднаўленню сувязі.

Але ці можам мы сказаць, што работа сувязі наладжана і знаходзіцца на належнай вышыні? Нажаль, не. Неабходна прама сказаць, што сувязь, у тым ліку паштовая, на сёнешні дзень працуе вельмі нездавальняюча. Да гэтага часу работнікі сувязі не выконваюць патрабаванняў урада БССР. Упаўнаважаны Наркамата сувязі СССР па БССР тав. Краўчук неадпаразова абяцаў наладзіць работу сувязі, але дагэтуль абяцанні застаюцца на словах.

Тэлеграф, тэлефон і пошта працуюць нездавальняюча.

Часта работнікі сувязі спасылаюцца на тэхнічныя непаладкі, зношанасць апаратуры, а таксама нястачу яе. Безумоўна, гэта мае месца, але справа заключаецца ў тым, што наяўнае абсталяванне выкарыстоўваецца няправільна, нядбайна. Якасць работы асобных работнікаў сувязі стаіць на надзвычай нізкім узроўні. Многія работнікі не ведаюць правілаў тэхнічнай эксплаатацыі.

Адсутнічае работа па павышэнню кваліфікацыі кадраў, нягледзячы на тое, што 70 процантаў іх упершыню працуе ў органах сувязі.

Дрэнна праводзіцца тэхмінімум. Вопытныя работнікі не дапамагаюць малавопытным работнікам сувязі.

На тэлеграфе і тэлефоннай станцыі адсутнічае аднаведная дысцыпліна. Ёсць выпадкі грубага абыходжання з абанентамі. Устаноўлены факты, калі тэлеграмы важнейшага характару ляжаць на тэлеграфе па некалькі дзён.

Не арганізаваны кантроль праходжання карэспандэнцыі да раённага цэнтра, калгаса і соўгаса. Дастаўка газет, як правіла, спазняецца на некалькі дзён. Пісьмы дастаўляюцца грамадзянам з вялікім спазненнем, ёсць нават выпадкі, калі іх губляюць пісьманосцы.

Недастаткова аддаецца ўвагі матэрыяльнаму забеспячэнню работнікаў сувязі. Аблвыканкомы і райвыканкомы слаба дапамагаюць работнікам сувязі. Той факт, што многія аддзяленні сувязі змяшчаюцца ў зямлянках, гаворыць за тое, што некаторыя мясцовыя органы ўлады адносяцца да сувязі няправільна. Такое становішча з сувяззю ў вызваленых гарадах і раёнах у далейшым цярпець нельга.

Ідзе поўнае вызваленне ад нямецкіх акупантаў астатніх раёнаў нашай роднай Беларусі. Перад калектывам работнікаў сувязі стаяць вялікія задачы аднаўлення. З гэтымі задачамі сувязісты справяцца паспяхова, калі яны будуць адчуваць адказнасць за даручаную справу, памятаць аб сваім абавязку перад Радзімай.

Упаўнаважанаму Наркамата сувязі СССР па БССР тав. Краўчуку і начальнікам абласных кіраўніцтваў неабходна карэнным чынам перабудаваць сваю работу. Трэба ўкамплектаваць штаты ўпаўнаркомсувязі і абласных кіраўніцтваў, арганізаваць падрыхтоўку кадраў праз курсы, прыняць рашучыя меры да павышэння кваліфікацыі, да здачы тэхмінімума ўсімі работнікамі сувязі, узмацніць палітычна-выхаваўчую работу сярод работнікаў сувязі, умацаваць і ўзняць на належную вышыню працоўную дысцыпліну, прывіць работнікам сувязі густ да культурнага, ветлівага абслугоўвання грамадзян.

Трэба павысіць пільнасць на тэлеграфах і тэлефонных станцыях. Прыняць меры да хутчэйшай дастаўкі газет, пісем і іншых матэрыялаў у раённыя цэнтры, калгасы, МТС і соўгасы. Неабходна ліквідаваць тэхнічныя непаладкі тэлеграфнай і тэлефоннай сеткі, распрацаваць план тэлефанізацыі раённых цэнтраў, сельсоветаў і МТС у вызваленых раёнах. Трэба ўважліва адносіцца да запатрабаванняў работнікаў сувязі, больш клапаціцца аб іх матэрыяльным забеспячэнні. Неабходна абмеркаваць на вытворчых нарадах работнікаў сувязі, сумесна з прадстаўнікамі мясцовых партыйных і совецкіх органаў, пытанне аб палепшанні работы паштовай і тэлеграфна-тэлефоннай сувязі.

Мясцовыя партыйныя і совецкія органы павінны дапамагчы нашым сувязістам у наладжванні работы сувязі ў рэспубліцы. Безумоўна, работнікі сувязі маюць усе магчымасці пачэсна справіцца з тымі задачамі, якія на іх ўскладзены партыяй і ўрадам.

Клопаты аб інвалідах Айчыннай вайны— важнейшы ўчастак работы

Днямі адбылася рэспубліканская нарада работнікаў сацыяльнага забеспячэння. У ёй прынялі ўдзел загадчыкі абласных, гарадскіх і раённых аддзелаў сацыяльнага забеспячэння. Удзельнікі заслухалі даклад народнага камісара тав. Гуцянковай Е. Т.—«Задачы органаў сацыяльнага забеспячэння».

Тав. Гуцянкова расказала ў сваім дакладзе аб рабоце ў вызваленых раёнах Беларусі за перыяд, які прайшоў з пачатку года. Ва ўсіх вызваленых раёнах арганізаваны аддзелы сацыяльнага забеспячэння. Значная работа праведзена па перарэгістрацыі грамадзян, якія атрымлівалі пенсію да вайны, і аднаўленню іх у правах пенсіянераў, па назначэнню на пенсію інвалідаў Айчыннай вайны.

— Зараз асноўная работа, якой павінны быць заняты органы сацыяльнага забеспячэння, — сказала тав. Гуцянкова, — гэта штодзённая матэрыяльная дапамога, працоўнае ўпарадкаванне інвалідаў Айчыннай вайны. У рэспубліцы атрымалі працу, адпаведную магчымасцям, 77,2 процанта інвалідаў. Гэта далёка недастаткова. Ёсць магчымасці ўсіх інвалідаў упарадкаваць на працу, адпаведную іх жаданню і здароўю. Для ажыццяўлення гэтай вялікай палітычнай задачы неабходна кожнаму раённаму і гарадскому аддзелу сацыяльнага забеспячэння ўстанавіць непасрэдную сувязь з прадпрыемствамі і ўстановамі, соўгасамі і калгасамі, прымаць ад іх заяўкі на патрэбную рабочую сілу, падбіраць інвалідам адпаведную працу і потым правяраць умовы іх работы.

Затым нарада заслухала справаздачы загадчыкаў Гомельскага і Магілёўскага абласных аддзелаў сацыяльнага забеспячэння. Дакладчыкі падрабязна пазнаёмілі слухачоў з работай, якую правялі яны.

У спрэчках выступілі загадчыкі аддзелаў сацыяльнага забеспячэння тт. Ігнатовіч, Гурскі (Гомель), Хадановіч (Карма), Мардусевіч (Мозыр), Грубянчук (Калінкавічы), Сафронаў (Рэчыца) і іншыя.

Нарада вызначыла канкрэтныя мерапрыемствы па палепшанню работы органаў сацыяльнага забеспячэння.

На нарадзе выступіў намеснік старшыні СНК БССР тав. Ратайка.

Удзельнікаў нарады прыняў сакратар ЦК КП(б)Б таварыш П. К. Панамарэнка і паставіў перад імі рад задач па пытаннях сацыяльнага забеспячэння.

Птушкагадоўчыя фермы

Да вайны калгасы Гомельшчыны славіліся птушкагадоўчымі фермамі. Нямецка-фашысцкія захопнікі разбурылі іх. Пасля гаспадарання гітлераўцаў ва многіх сёлах вобласці не засталося ніводнай курыцы і качкі.

Цяпер калгаснікі энергічна ўзяліся за аднаўленне птушкагадоўлі. У вобласці арганізавана каля 200 ферм.

Для хутчэйшага развядзення птушкі арганізавана інкубатарная станцыя. Праведзена першая закладка яек. У чэрвені і ліпені станцыя дасць калгасам 25 тысяч куранят.

(БЕЛТА).

Першае сена здаюць дзяржаве

Дружна косяць сена ў калгасах імені Сталіна, «Радзіма», імені Максіма Горкага (Гомельская вобласць). Тут ужо скошана 120 гектараў. Усё сена застагавана.

Учора гэтыя калгасы першыя ў вобласці адправілі на прыёмачны пункт у лік дзяржаўных паставак 450 пудоў высакаякаснага сена.

(БЕЛТА).

Нядаўна створаная камсамольская агітбрыгада горада Добруша дае канцэрты на прадпрыемствах і ў калгасах раёна. У праграме беларускія народныя песні і танцы.

НА ЗДЫМКУ: Груня Лысоўская, Рая Прышчэпава, Вера Бандарэнка і Таня Даўгадзілава. З баянам Павел Ніколенка.

Фото В. Чыгашкова.

Міжнародная інфармацыя

ДЗЕЯННІ АВІЯЦЫІ САЮЗНІКАЎ

ЛОНДАН, 30 чэрвеня. (ТАСС). Агенцтва Рэйтэр перадае, што амерыканская авіяцыя 29 чэрвеня зрабіла налёт на чыгуначныя лініі ў Паўночнай Францыі, на шырокім участку ад Камбура (у 10 мілях ад Рэна) да Араса. Аб'ектамі бамбардыроўкі з'явіліся масты, сартыровачныя станцыі, пляцы і таварныя саставы.

ЛОНДАН, 29 чэрвеня. (ТАСС). Як афіцыйна паведамляецца, ад 1.500 да 2.000 самалётаў саюзнікаў сёння раніцай бамбардыравалі 4 авіяцыйныя заводы і многа іншых важных збудаванняў у радзе гарадоў Цэнтральнай Германіі.

ВАЕННЫЯ ДЗЕЯННІ У ІТАЛІІ

ЛОНДАН, 30 чэрвеня. (ТАСС). Штаб войск саюзнікаў у Італіі паведамляе, што, зламаўшы супраціўленне праціўніка на яго ар'ергардных пазіцыях на ўсход і на захад ад Тразіменскага возера, саюзныя арміі ў Італіі прасунуліся на захад ад возера

Часці 5-й арміі хутка прасунуліся наперад на шырокім фронце і ў сучасны момант набліжаюцца да Чэчына (заходняе ўзбярэжжа Італіі, на поўдзень ад Ліворна). У сучасны момант яны знаходзяцца менш чым у 28 кілометрах на поўдзень ад Сіены. Далей ад узбярэжжа ўглыб краіны часці 8-й арміі, ведучы паранейшаму баі на цяжка праходнай мясцовасці, значна прасунуліся наперад і авалодалі горадам Кастэльёне-дэль Лаго, які немцы ўпарта абаранялі на працягу многіх дзён. Апрача таго, узяты горад Монтэпульчано (на захад ад Тразіменскага возера) і рад вёсак на захад ад яго.

Учора самалёты саюзнікаў зрабілі налёты на аб'екты праціўніка ў Італіі і Югаславіі.

УСЕАГУЛЬНАЯ ЗАБАСТОЎКА У КАПЕНГАГЕНЕ

ЛОНДАН, 30 чэрвеня. (ТАСС). Агенцтва Рэйтэр перадае з Стакгольма, што, паводле атрыманых там паведамленняў, учора ўвечары ў Капенгагене пачалася забастоўка, якая сёння стала ўсеагульнай. Як мяркуюць, поводам да забастоўкі паслужыў арышт немцамі кіраўнікоў прафсаюзаў. Трамвайны рух спыніўся. Тэлефонная сувязь спынілася амаль усюды. Амаль усе магазіны закрыты. 30 чэрвеня ўдзень нямецкія салдаты занялі цэнтральны вакзал і таварную станцыю Капенгагена.

МУСАЛІНІ—КАЗНАКРАД

БАРЫ, 30 чэрвеня. (ТАСС). Газета «Рыкаструцыоне», што выходзіць у Рыме, надрукавала артыкул, у якім прыводзяцца факты аб тым, што Мусаліні незаконна прысвоіў сабе 84 мільёны італьянскіх лір. Доказам служаць два пісьмы, якія знаходзяцца ў фінансавых органах,—яны падпісаны асабістым сакратаром Мусаліні Себасцьяні.

Водгукі англійскага і амерыканскага друку на баявыя поспехі совецкіх войск

ЛОНДАН, 29 чэрвеня. (ТАСС). Усе газеты публікуюць на відным месцы паведамленні аб пераможным наступленні Чырвонай Арміі.

«Дэйлі мейль» піша ў рэдакцыйным артыкуле, што на рускім фронце адбываюцца велізарнейшыя падзеі. Чырвоная Армія наступае са здзіўляючай магутнасцю. Віцебск, Жлобін, Орша, Магілёў—перашкаджалі рускім шлях на захад, у Германію. Цяпер гэтыя бастыёны палі. «Мы можам чакаць, — адзначае газета, — што хутка апошні немец будзе выкінуты з рускай зямлі, і пасля гэтага нашы саюзнікі ўступяць на апошні адрэзак працяглага шляху ад Сталінграда да Берліна. Тэмпы будуць паскарацца і ўдары з усіх бакоў сціскаючагася кальца будуць узмацняцца».

«Дэйлі тэлеграф энд Морнінг Пост» адзначае ў рэдакцыйным артыкуле, што афіцыйныя берлінскія аракулы прызналі, што для Германіі наступае рашаючая гадзіна і зыход наступіць хутка. Хуткасць удара па Віцебску відавочна сарвала планы немцаў, і совецкае наступленне ідзе так хутка, што германскія войскі ў раёне Балтыкі трапілі пад пагрозу.

«Дэйлі экспрэс» піша ў рэдакцыйным артыкуле, што галоўны прадмет трывогі для немцаў — гэта совецкае наступленне.

НЬЮ-ЁРК, 28 чэрвеня. (ТАСС). Амерыканскі друк працягвае шырока каментыраваць перамогі Чырвонай Арміі, падкрэсліваючы, што ў той час, як магутнасць саюзнікаў нарастае, сілы Германіі слабеюць.

Аглядальнік газеты «Вашынгтон пост» Новер падкрэслівае, што «хуткасць прасоўвання Чырвонай Арміі сведчыць аб велізарнай сіле, якую накапіў Совецкі Саюз. Гэтай сіле Германія можа супроцьпаставіць толькі сваю абмежаваную, усё больш скарачаючуюся сілу. Такім чынам, упершыню з пачатку вайны мы бачым паўтарэнне таго, што адбылося ў апошнія месяцы першай сусветнай вайны.

Паведамленні штаба вярхоўнага камандавання экспедыцыйных сіл саюзнікаў

ЛОНДАН, 29 чэрвеня. (ТАСС). У вячэрнім паведамленні штаба вярхоўнага камандавання экспедыцыйных сіл саюзнікаў ад 29 чэрвеня гаворыцца:

«Пасля цяжкіх баёў ля Тылі-сюр-Сель і горада Кан нашы пазіцыі ў раёне, дзе была фарсіравана рака Одон, умацаваліся. Варожыя войскі, якія былі намі абыйдзены ў раёне Мандрэнвіль і Турвіль, знішчаны. Контратакі праціўніка, накіраваныя супроць асновы нашага выступа, былі рашуча адбіты. На поўнач ад горада Кан войскі саюзнікаў некалькі прасунуліся наперад, нягледзячы на жорсткае супраціўленне ворага. Працягваюцца баі ў раёне мыса Аг.

З моманту высадкі ў Нармандыі нашымі войскамі знішчан 121 нямецкі цяжкі танк. Густая воблачнасць і шторм раніцой 29 чэрвеня абмяжоўвалі аперацыі нашай авіяцыі».

ЛОНДАН, 30 чэрвеня. (ТАСС). У апублікаваным сёння раніцой паведамленні штаба вярхоўнага камандавання экспедыцыйных сіл саюзнікаў гаворыцца:

«Прадмостнае ўмацаванне саюзнікаў у раёне ракі Одон пашырана па абодвух флангах. На астатніх участках фронта становішча не змянілася. На поўнач ад Эўрэсі працягваюцца баі. Праціўнік падкінуў у гэты раён свежыя войскі. Форты на моле Шэрбура капітуліравалі. Тэрыторыя ў раёне мыса Дэ-ла-Аг ачышчаецца ад праціўніка.

29 чэрвеня пасля поўдня ўвечары авіяцыя саюзнікаў рабіла налёты на чыгуначны і аўтамабільны транспарт, масты, паязды і вузлы дарог за лініяй фронта.

РАЗРЫЎ ДЫПЛАМАТЫЧНЫХ АДНОСІН ПАМІЖ ЗША І ФІНЛЯНДЫЯЙ

ЛОНДАН, 30 чэрвеня. (ТАСС). Як перадае вашынгтонскі карэспандэнт агенцтва Рэйтэр, дзяржаўны дэпартамент ЗША паведаміў аб разрыве дыпламатычных адносін паміж ЗША і Фінляндыяй.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ

АТ00174. АДРАС РЭДАКЦЫІ: гор. Гомель, вул. Вароўская, 10.